

Zdroje a využívání informací v oblasti léčiv

Veřejnost

Závěrečná zpráva pro Státní ústav pro kontrolu léčiv

Prosinec 2016

Obsah

Hlavní zjištění	3
Realizátor projektu	4
Parametry projektu	5
Struktura vzorku	6
Podrobné výsledky	8
Dotazník	30

Hlavní zjištění

- **Lidé získávají informace o lécích obvykle od ošetřujícího lékaře (39 %) a z příbalového letáku (23 %), méně často potom z internetu (13 %) a od lékárníka (11 %).**
- **Léčivé přípravky na internetu nakupuje 45 % uživatelů internetu, většinou ale pouze výjimečně.** Nejrozšířenějším sortimentem nakupovaným přes internet jsou naprosto jednoznačně **vitamíny a doplňky stravy (76 %).**
- **V případě užívání neznámého léku si naprostá většina oslovených přečte příbalový leták, téměř 3/4 lidí jej čtou vždy, 1/4 alespoň občas. Pouze 4 % respondentů příbalovou informaci nečtou. Doporučení uvedená v příbalovém letáku lidé většinou dodržují.**
- **Stav a dobu použitelnosti léků v domácí lékárně kontroluje alespoň čas od času 8 lidí z 10.** Zhruba **3/5 oslovených mají doma jen léky, které pravidelně nebo občas používají,** ostatní nějaké množství nikdy nepoužitých léků vlastní. Nejčastějším důvodem pro nepoužívání léku je změna léčby, případně je takový lék v domácnosti do zásoby.
- **Téměř 2/3 respondentů si myslí, že o nahlášení podezření na nežádoucí účinek mohou požádat lékaře či lékárníka, 27 % oslovených se domnívá, že nahlášení mohou provést sami. Většina lidí zatím s žádným nežádoucím účinkem zkušenost nemá.** S podezřením na nežádoucí účinek se čtvrtina respondentů setkala jednou, dalších 13 % již několikrát.
- **Zkušenost s nežádoucím účinkem většina pacientů nahlásila svému lékaři.** S částí pacientů lékař toto podezření následně řešil a pravděpodobně i nahlásil Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv, ale zhruba stejný počet lidí se setkala s tím, že lékař danou situaci dále neřešil.

Realizátor projektu

Sídlo firmy: Chlumčanského 497/5, 180 00, Praha 8

Telefon: 225 986 811

Fax: 225 986 860

E-mail: info@stemmark.cz

<http://www.stemmark.cz>

Pomáháme našim zákazníkům správně porozumět výsledkům výzkumu a zvolit optimální marketingovou strategii, vedoucí k úspěchu a k dosažení jejich cílů. Tím pomáháme jejich růstu a zlepšování pozice na trhu.

Už několik let budujeme otevřenou firmu. Naši zaměstnanci přistupují ke své práci zodpovědně a dostávají úměrný prostor k sebevyjádření. Práce nás baví a vždy se při ní snažíme o řemeslnou poctivost.

Jsme členy profesních sdružení:

CLIENT SERVICE MANAGER

Ivana Valentová

- +420 724 433 827
- valentova@stemmark.cz

ANALYTIČKA

Eva Košťálková

- kostalkova@stemmark.cz

STEM/MARK, a.s.

Sídlo firmy: Chlumčanského 497/5, 180 00 Praha 8

Telefon: 225 986 811

Fax: 225 986 860

E-mail: Info@stemmark.cz

Web: <http://www.stemmark.cz>

IČO: 6185 9591, DIČ: CZ6185 9591

Bankovní spojení: ČSOB

Číslo účtu: 234 593 785/0300

Parametry projektu

Zadání projektu

Zadavatelem projektu je Státní ústav pro kontrolu léčiv (dále jen SÚKL), organizace řízená Ministerstvem zdravotnictví.

V zájmu ochrany zdraví občanů je posláním tohoto ústavu:

- zajistit, aby v ČR byla dostupná pouze farmaceuticky jakostní, účinná a bezpečná humánní léčiva,
- podílet se na tom, aby v ČR byly používány pouze bezpečné a funkční zdravotnické prostředky.
- SÚKL současně provozuje pro širokou laickou veřejnost portál <http://www.olecich.cz> s cílem zpřístupnit garantované informace, jejichž je SÚKL vlastníkem, vzdělávat a informovat veřejnost v oblasti lékové problematiky a chránit ji tak před neověřenými a nepřesnými informacemi z lékové oblasti.

Cíle projektu

Cílem projektu bylo zmapovat chování české veřejnosti ve vybraných otázkách lékové politiky:

- zdroje a využití informací o léčivých přípravcích
- nákup léků na internetu
- čtení příbalových letáků a dodržování doporučení v nich uvedených
- kontrola použitelnosti léků v domácnosti
- nakládání s nepotřebnými či prošlými léky v domácnosti
- zkušenosti s nežádoucími účinky léků a jejich hlášení

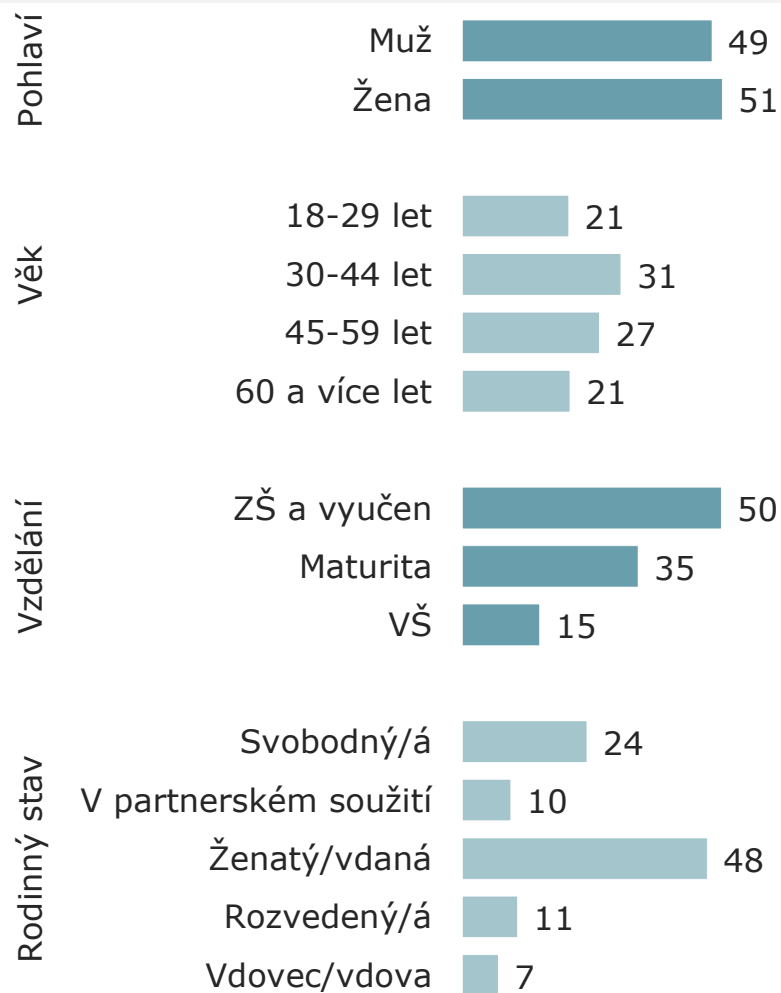
Metoda projektu

- Kvantitativní výzkum, kombinace online dotazování (dále jen CAWI) u osob ve věku 18-64 let v rámci Českého národního panelu a doplňkově i telefonického výzkumu (dále jen CATI) u populace ve věku 65+
- Vzorek respondentů:
 - ❑ reprezentativní s ohledem na strukturu populace ČR ve věku 18+ z hlediska věku, pohlaví, vzdělání, velikosti místa bydliště a regionu
 - ❑ doplňkové kvóty: rodinný stav, osobní čistý měsíční příjem

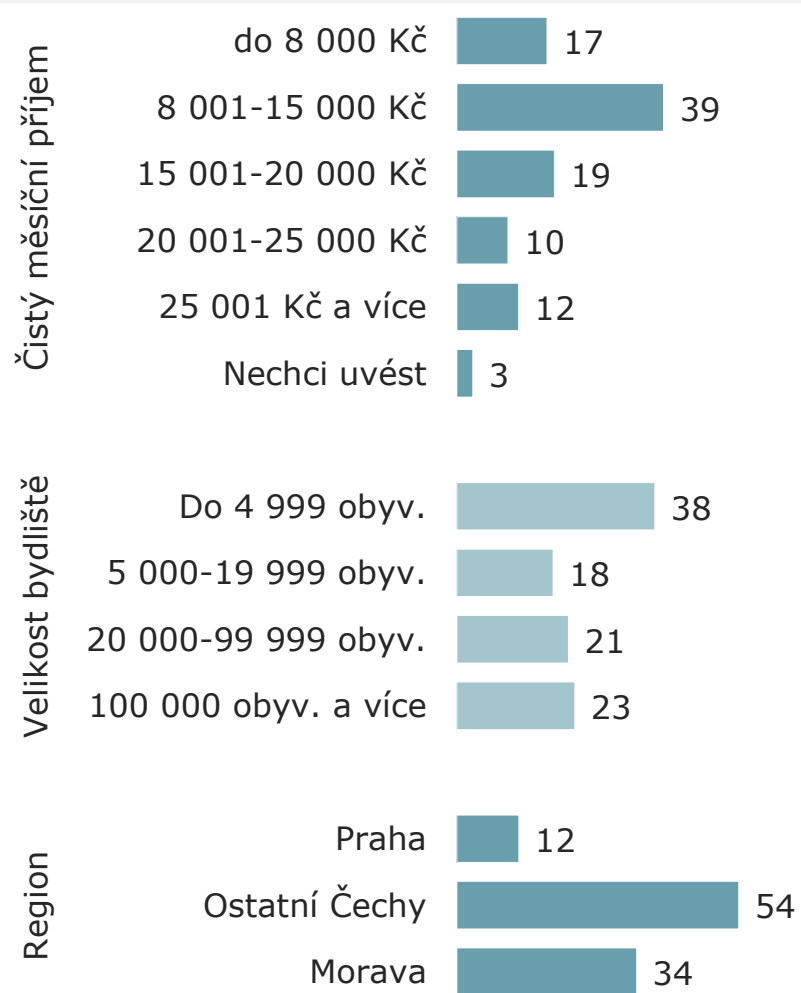
Detaily terénního šetření

- Počet kompletních rozhovorů: **N=1510**
 - ❑ z toho: CAWI - N=1360, CATI - N=150
- Průměrná délka rozhovoru:
 - ❑ CAWI: 3 minuty
 - ❑ CATI: 7 minut
- Dotazování CATI bylo prováděno školenými operátory STEM/MARK pod neustálým dohledem supervize CATI studia
- Termín dotazování:
 - ❑ CAWI: 25. 11.–1. 12. 2016
 - ❑ CATI: 18.–21. 11. 2016
- Data: nevážená
- Dotazník: připraven zadavatelem projektu

Struktura vzorku

ZÁKLAD: Všichni respondenti, n=1510 [údaje v grafu v %]

ZÁKLAD: Všichni respondenti, n=1510 [údaje v grafu v %]

Struktura vzorku

Celkem n=1510		Počet	%	Podíl v %	
				CAWI	CATI
Pohlaví	Muž	740	49,0	91,8	8,2
	Žena	770	51,0	88,4	11,6
Věk	18-29 let	315	20,9	100,0	0,0
	30-44 let	470	31,1	100,0	0,0
	45-59 let	406	26,9	100,0	0,0
	60 a více let	319	21,1	53,0	47,0
Vzdělání	ZŠ a vyučen	767	50,8	87,2	12,8
	Maturita	514	34,0	93,2	6,8
	VŠ	229	15,2	92,6	7,4
Rodinný stav	Svobodný/á	369	24,4	99,7	0,3
	V partnerském soužití	144	9,5	99,3	0,7
	Ženatý/vdaná	726	48,1	88,3	11,7
	Rozvedený/á	164	10,9	93,9	6,1
	Vdovec/vdova	107	7,1	50,5	49,5

Celkem n=1510		Počet	%	Podíl v %	
				CAWI	CATI
Čistý měsíční příjem	do 8 000 Kč	260	17,2	95,4	4,6
	8 001-15 000 Kč	597	39,5	78,7	21,3
	15 001-20 000 Kč	281	18,6	97,2	2,8
	20 001-25 000 Kč	148	9,8	100,0	0,0
	25 001 Kč a více	178	11,8	99,4	0,6
	Nechci uvést	46	3,0	95,7	4,3
Velikost bydliště	Do 4 999 obyv.	571	37,8	91,2	8,8
	5 000-19 999 obyv.	278	18,4	87,4	12,6
	20 000-99 999 obyv.	322	21,3	89,8	10,2
	100 000 obyv.a více	339	22,5	90,6	9,4
Region	Praha	179	11,9	89,9	10,1
	Ostatní Čechy	813	53,8	90,0	10,0
	Morava	518	34,3	90,2	9,8

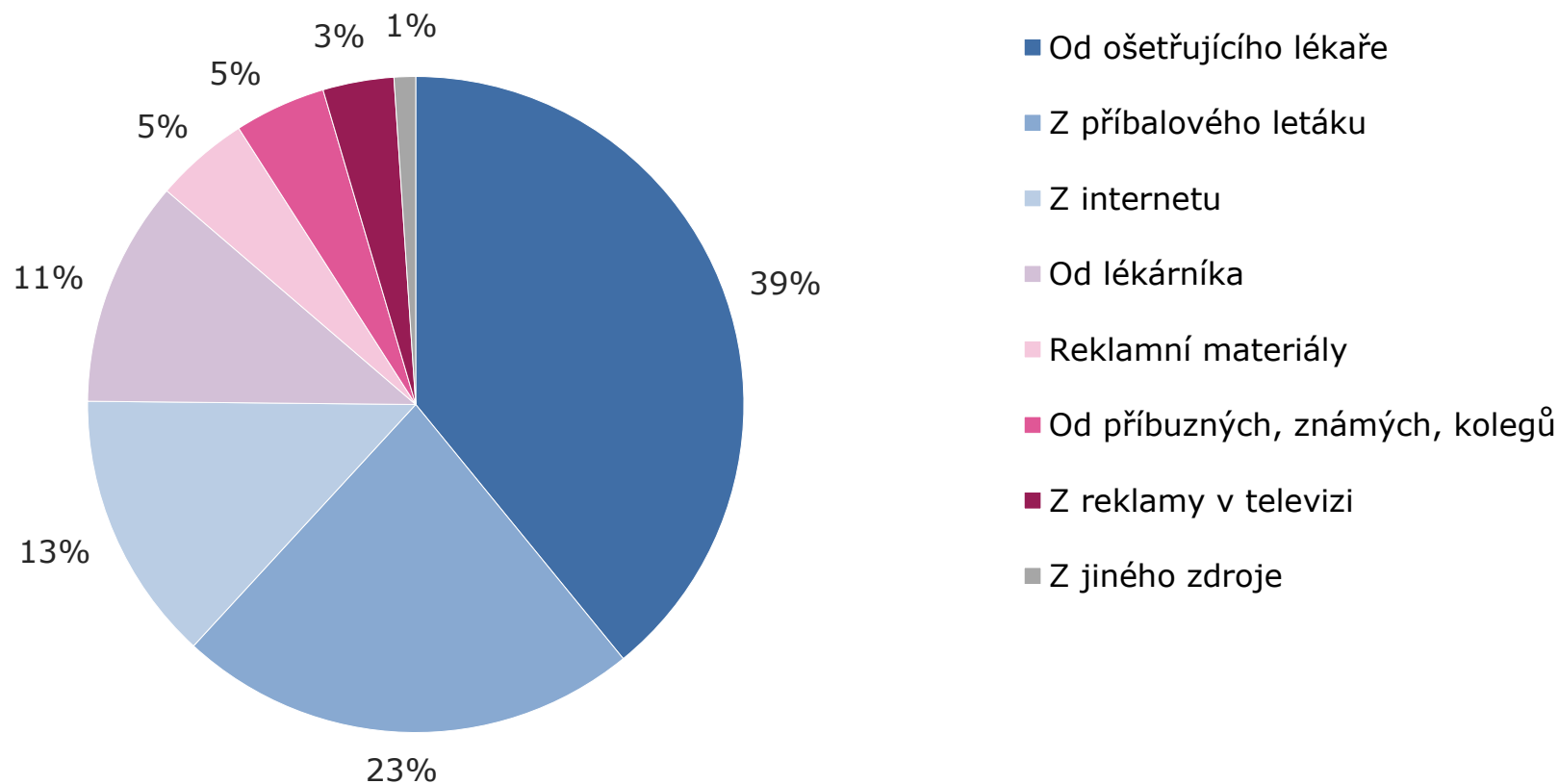
Podrobné výsledky

Zdroje a využití informací o lécích

- **Nejčastějším zdrojem informací o lécích, které pacient či jeho blízcí užívají, je ošetřující lékař (39 %).** Obvykle se u lékaře informují muži (43 %), osoby starší 60 let (61 %) a také lidé s nižším stupněm vzdělání (44 %).
- **Druhým nejvyužívanějším zdrojem je příbalový leták (23 %),** na který spoléhají častěji vysokoškolsky vzdělaní respondenti (30 %). Dalšími zdroji informací o lécích jsou internet (13 %) a lékárník (11 %).
- V porovnání s předchozími roky nedošlo v této otázce k žádnému významnému posunu.

Zdrojem informací o lécích je nejčastěji lékař, dále pak příbalový leták, internet a lékárník

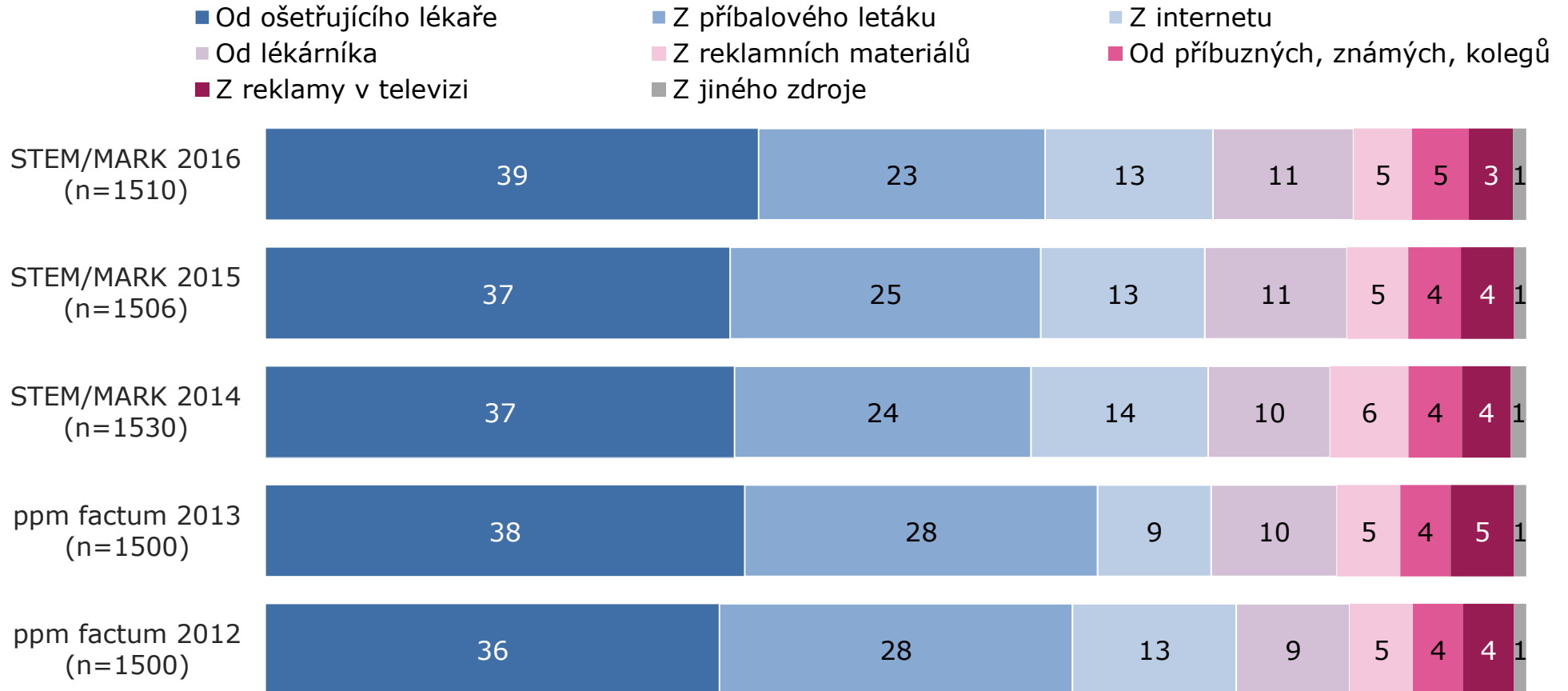
1. Uved'te, odkud nejčastěji získáváte informace o lécích, které užíváte Vy nebo Vaši blízcí?

ZÁKLAD: Všichni respondenti, n=1510

Od ošetřujícího lékaře získávají informace o lécích dlouhodobě téměř dvě pětiny lidí

1. Uved'te, odkud nejčastěji získáváte informace o lécích, které užíváte Vy nebo Vaši blízcí? časové srovnání 2012–2016

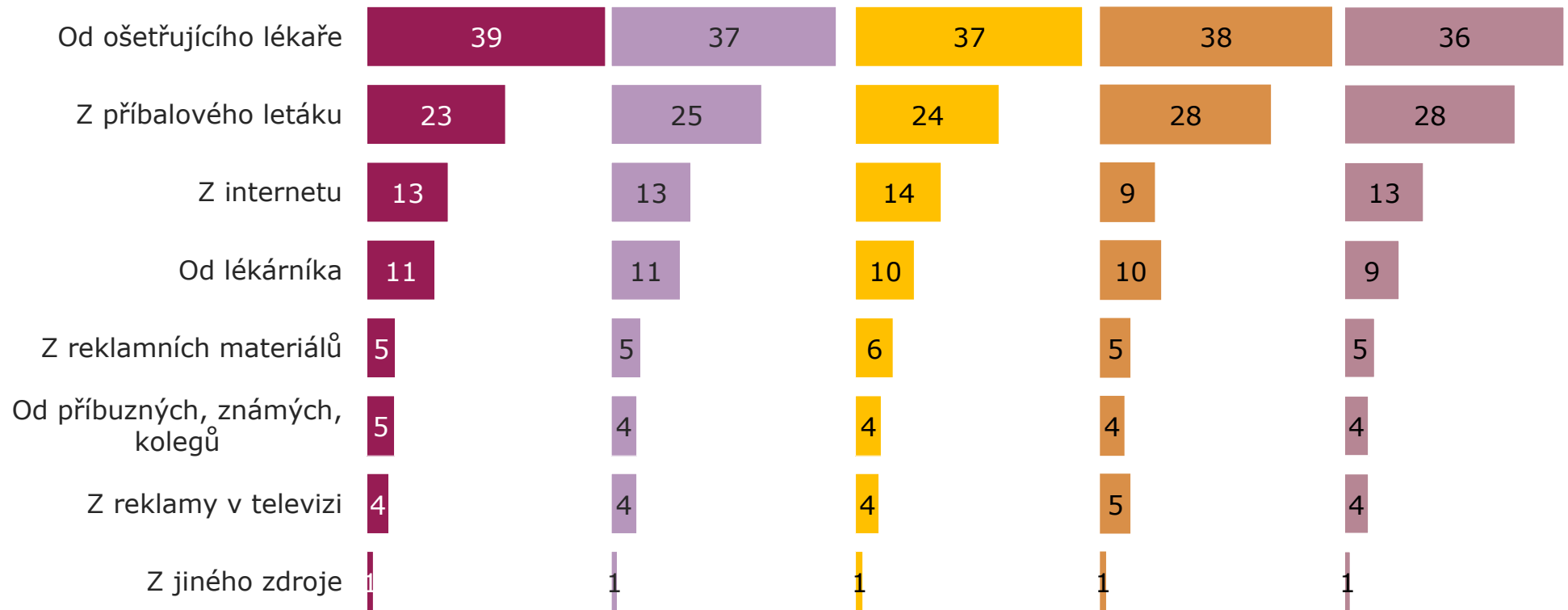

ZÁKLAD: Všichni respondenti [údaje v grafu v %]

Od ošetřujícího lékaře získávají informace o lécích dlouhodobě téměř dvě pětiny lidí

1. Uved'te, odkud nejčastěji získáváte informace o lécích, které užíváte Vy nebo Vaši blízcí? časové srovnání 2012–2016

■ STEM/MARK 2016 (n=1510)
 ■ STEM/MARK 2015 (n=1506)
 ■ STEM/MARK 2014 (n=1530)
■ ppm factum 2013 (n=1500)
 ■ ppm factum 2012 (n=1500)

ZÁKLAD: Všichni respondenti [údaje v grafu v %]

Nákup léků na internetu

UŽIVATELÉ INTERNETU

- **Ve skupině osob ve věku 65 a více používá internet 31 % respondentů.** Častěji jsou to muži (41 %) a lidé s maturitou (51 %) a VŠ (71 %).

NÁKUP LÉKŮ NA INTERNETU

- **Léčivé přípravky na internetu alespoň někdy koupí 45 % uživatelů internetu.** V meziročním srovnání došlo k mírnému nárůstu těch, kteří přes internet léčiva výjimečně nakupují. **V roce 2016 výjimečný nákup deklarovalo 32 % uživatelů internetu,** přičemž v předchozích letech 2012–2015 to bylo 26–27 %.
- **Každý desátý uživatel internetu nakupuje léčivé přípravky přes internet a přitom si ověřuje, zda jsou léky nabízeny i kamennou lékárnou.**
- **Jen 3 % uživatelů internetu nakupuje léky na internetu bez ověření, kdo přesně léky nabízí.** Častěji tak činí ženy (4 %), vysokoškoláci (8 %) a lidé z Prahy (6 %).
- **Více než polovina (55 %) uživatelů internetu léčivé přípravky na internetu nikdy nekupuje.** Častěji takto odpovídali muži (59 %), respondenti ve věku 60 let a více (65 %) a lidé se základním vzděláním a vyučením (63 %). U tohoto ukazatele došlo oproti předchozím rokům k mírnému poklesu.

Nákup léků na internetu

PŘÍPRAVKY NAKUPOVANÉ PŘES INTERNET

- **Nejčastěji jsou prostřednictvím internetu pořizovány vitamíny a potravinové doplňky (76 %), dále pak registrované volně prodejné léky (24 %). Pouze výjimečně si lidé pořizují přes internet léky na lékařský předpis (např. na hubnutí či na spaní); tuto skutečnost uvedlo pouze necelé 1 %. Ekonomická výhodnost a to, že pacient nemusí navštívit lékaře či podstoupit vyšetření jsou důvody pro nákup léků na lékařský předpis přes internet.**
- V meziročním srovnání nedošlo k žádným výrazným změnám.

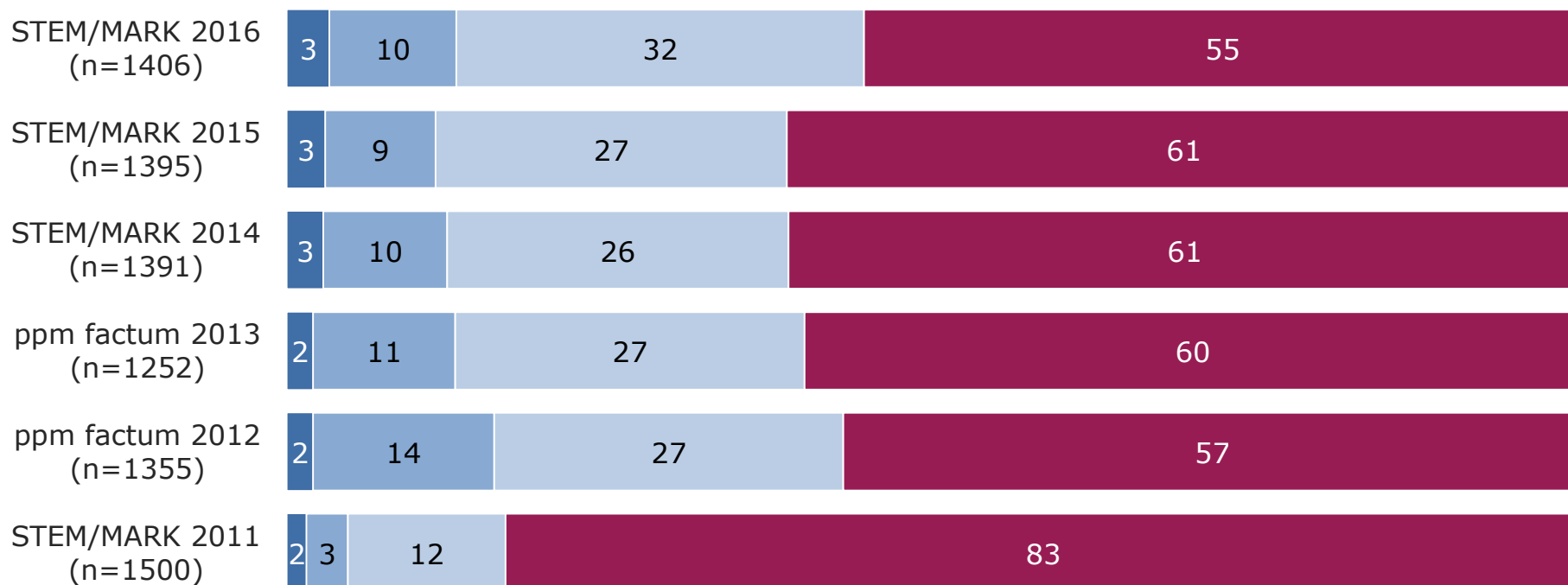
Mírně se zvýšil podíl těch, kteří výjimečně nakupují léčiva na internetu

3. Nakupujete léčivé přípravky na internetu? časové srovnání 2011–2016

Ve skupině osob **65+ let** je

- **31 % uživatelů** internetu
- **69 % ne uživatelů** internetu

- Ano, nijak si neověřuji, kdo přesně léky nabízí
- Ano – přitom si však ověřuji, zda jsou tyto léky nabízeny schválenou „kamennou“ lékárnou
- Ano, avšak jen výjimečně
- Ne, nikdy

ZÁKLAD: 2012–2016 - uživatelé internetu, 2011 - všichni respondenti [údaje v grafu v %]

Pozn.: Od roku 2012 odpovídají jen uživatelé internetu, výsledek z roku 2011 se liší kvůli této změně ve strategii dotazování. Do roku 2015 byla varianta odpovědi „Ano – nijak si neověřuji, kdo přesně léky nabízí“ formulována jako „Ano, poměrně běžně, neřeším zdroj nákupu léku“.

Nejčastěji si lidé na internetu kupují vitamíny a doplňky stravy

4. Jaké přípravky na internetu nejčastěji kupujete?

4a. Co je důvodem pro Váš nákup léků na předpis na internetu?

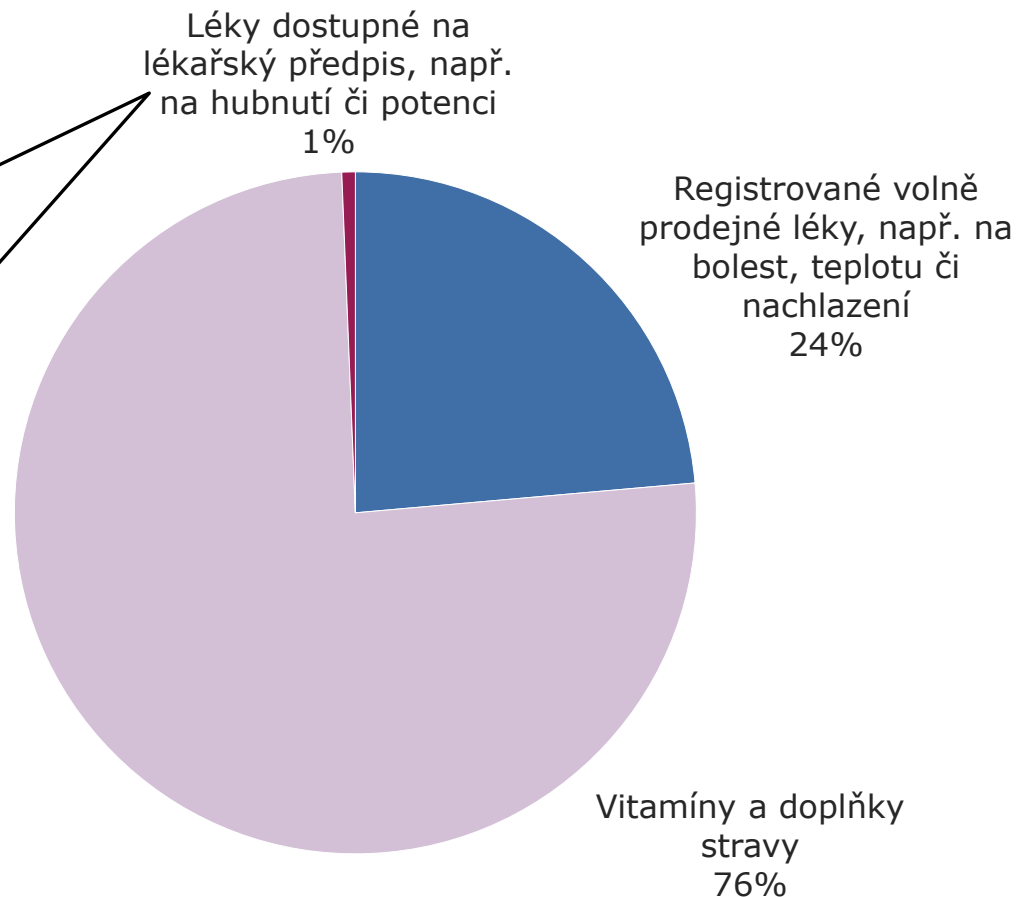
Polovina respondentů se přiklání k variantě **Nemusím navštívit lékaře, podstoupit vyšetření**, pro ostatní je důležitá **Ekonomická výhodnost**.

4b. Pokud jste v minulosti na internetu nakoupili a užívali lék na lékařský předpis, objevily se u Vás nějaké zdravotní problémy?

U **žádného respondenta** se zdravotní problémy neobjevily.

Poznámka:

*Na tyto otázky však odpovídali **pouze 4 respondenti**.*

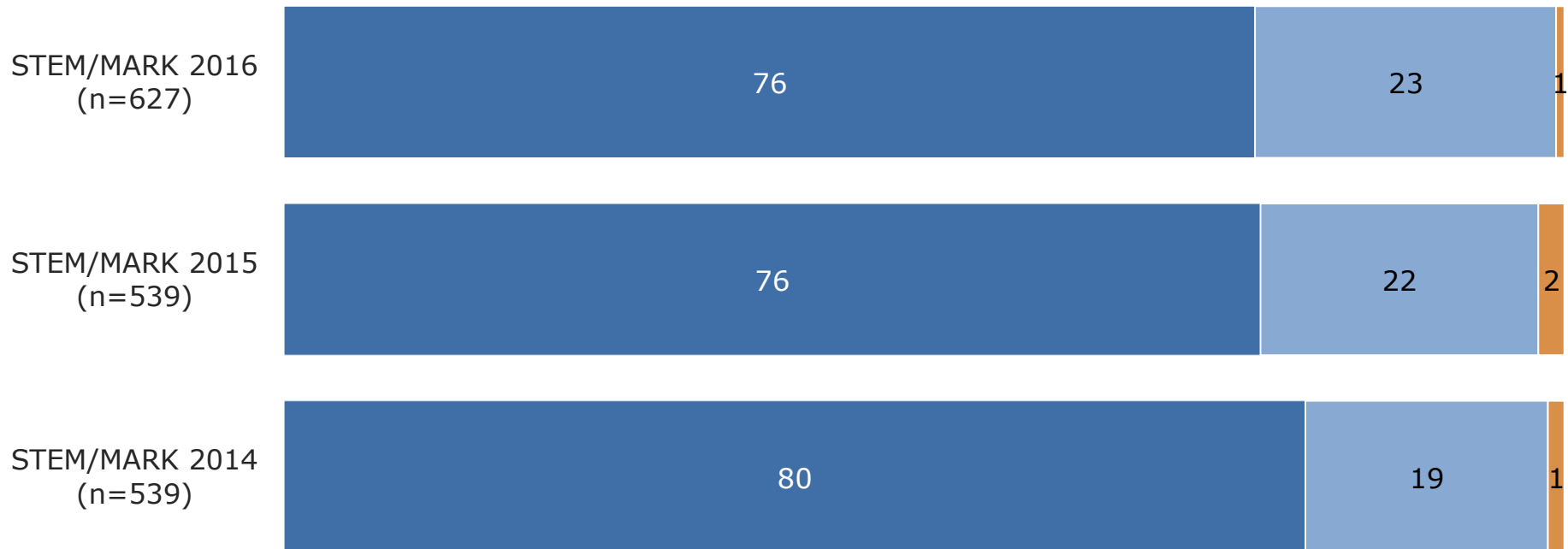

ZÁKLAD: Respondenti, kteří alespoň někdy nakupují léčivé přípravky na internetu, n=627

Sortiment léčivých přípravků pořizovaných na internetu se nemění

4. Jaké přípravky na internetu nejčastěji kupujete? časové srovnání 2014–2016

- Vitamíny a doplňky stravy
- Registrované volně prodejné léky, např. na bolest, teplotu či nachlazení
- Léky dostupné na lékařský předpis, např. na hubnutí či potenci

ZÁKLAD: Respondenti, kteří alespoň někdy nakupují léčivé přípravky na internetu [údaje v grafu v %]

Čtení a dodržování doporučení uvedených v příbalovém letáku

ČTENÍ PŘÍBALOVÉHO LETÁKU

- **V případě užívání neznámého léku čte naprostá většina oslovených příbalový leták; 72 % jej přečte vždy. Další čtvrtina osob čte příbalovou informaci občas.** Důslednější jsou v tomto ohledu ženy, 76 % z nich čte příbalový leták vždycky. Naopak muži častěji přiznávají, že se s letákem seznámí jen občas (27 %) a obdobně je to také u mladých lidí do 29 let (30 %).
- **Jen 2 % respondentů uvedla, že příbalový leták nečte, protože textu obvykle nerozumí. Stejně procento lidí leták nečte z nějakých jiných důvodů.** Jako nejčastější důvody uvádí, že věří ošetřujícímu lékaři, který jim lék předepsal nebo doporučil a nebo to, že neznámé léky prostě neužívají.

DODRŽOVÁNÍ DOPORUČENÍ UVEDENÝCH V PŘÍBALOVÉM LETÁKU

- **Většina (76 %) těch, kteří příbalový leták čtou, dodržuje doporučení v něm uvedená. Dále 15 % lidí uvádí, že příbalový leták dodržují jak kdy, a že záleží na tom, jaký lék užívají. Zbývajících 9 % respondentů dá spíš na vlastní úsudek na zkušenosti.**
- Doporučení dodržují častěji lidé ve věku 45–59 let (80 %), s nižším stupněm vzdělání (79 %) a vdané či ženatí (81 %). Podle toho, jaký lék užívají, se častěji řídí mladí ve věku 18–29 let (20 %), lidé s maturitou (18 %), svobodní (20 %) a ovdovělí (22 %). Na vlastní úsudek a zkušenosti se spoléhají spíše opět mladí do 29 let (13 %) a svobodní (12 %).

Naprostá většina lidí uvádí, že čte příbalový leták alespoň občas, 3/4 lidí se s ním u neznámého léku seznámí vždy

5. Jestliže užíváte Vám neznámý lék, přečtete si příbalový leták, který je vždy součástí balení přípravku?

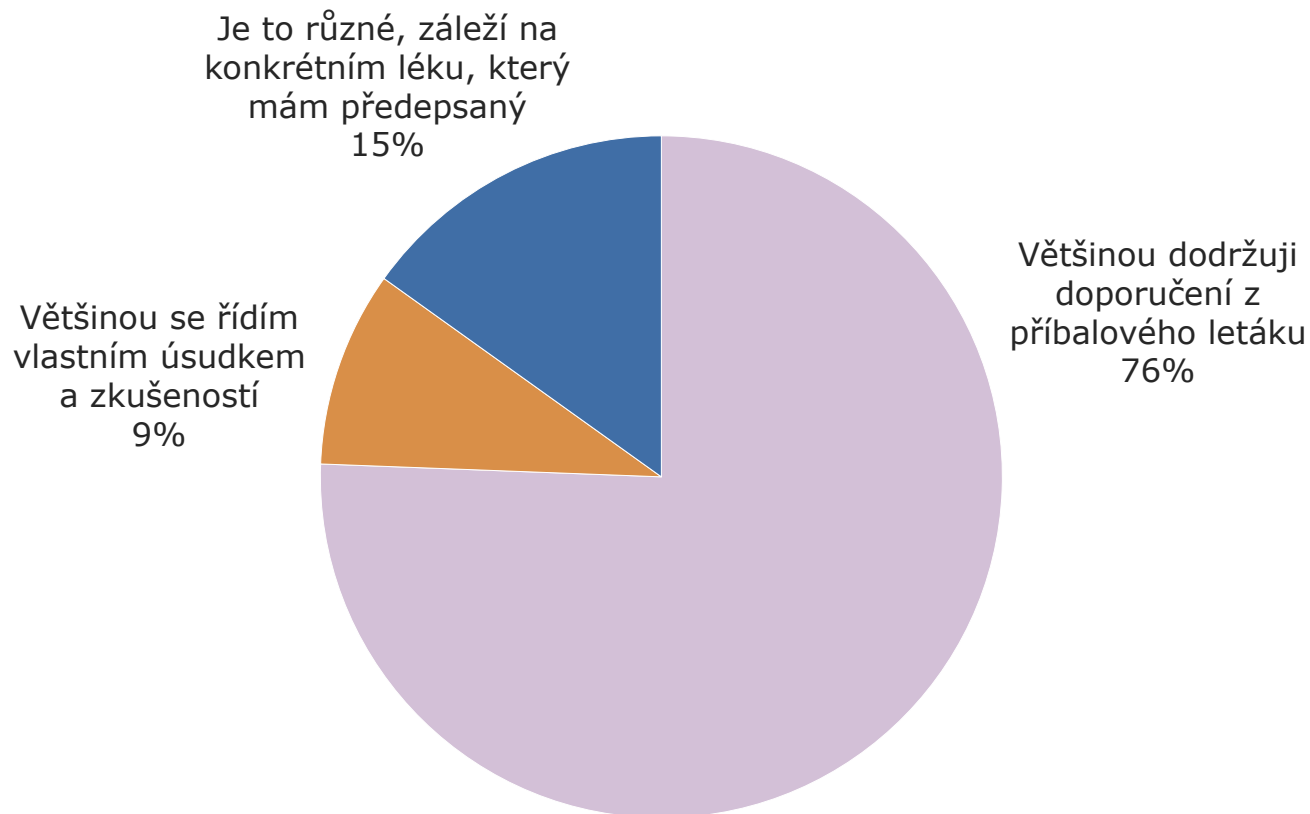

ZÁKLAD: Všichni respondenti, n=1510

ZÁKLAD: Respondenti, kteří nečtou příbalový leták z jiných důvodů n=28

Doporučení uvedená v příbalovém letáku dodržují 3 lidé ze 4

5a. Domníváte se, že důsledně dodržíte doporučení, která jsou uvedena v příbalovém letáku, nebo se při užívání léku řídíte vlastním úsudkem či zkušeností?

ZÁKLAD: Respondenti, kteří vždycky nebo občas čtou příbalový leták, n=1455

Kontrola použitelnosti léků v domácnosti

KONTROLA POUŽITELNOSTI LÉKŮ

- **Pravidelnou kontrolu stavu a použitelnosti léků, které mají doma, provádí 31 % oslovených** (častěji osoby starší 60 let – 41 % a lidé s nižším stupněm vzdělání – 37 %). **Čas od času domácí lékárnu zkontroluje polovina populace** (častěji lidé ve věku 45–59 let – 53 % a vysokoškoláci – 58 %). Další 11 % kontroluje lékárničku výjimečně a spíše jsou to muži (15 %) a věková kategorie 30–44 let (14 %).
- **Pouze ty léky, které by chtěli právě užít, zkontroluje 6 % respondentů** (častěji mladí do 29 let – 12 % a lidé s maturitou – 10 %). **Žádnou kontrolu léků neprovádí jen 2 % oslovených**; ve věkové kategorii nad 60 let je to častější (6 %).
- V porovnání s výsledky z předchozích let došlo k nárůstu podílu těch, kteří kontrolují domácí lékárnu alespoň čas od času.

NIKDY NEPOUŽÍVANÉ LÉKY

- **Téměř tři pětiny (58 %) populace má doma pouze léky, které pravidelně nebo občas používají.** Častěji se jedná o starší osoby (ve věkové kategorii 45–59 let je to 65 %, u lidí starších 60 let dokonce 77 %) a osoby se základním vzděláním nebo vyučené (66 %). **Nějaké nepoužité léky vlastní 37 % oslovených** (hlavně mladší generace 18–44 let a lidé s vyšším stupněm vzdělání), **poměrně mnoho jich má doma 4 % lidí a většinu nepoužitých přípravků jen 1 %** (u obou kategorií častěji mladí do 29 let).
- V meziročním srovnání lze pozorovat mírné zvýšení podílu těch, kteří doma mají nějaké množství nepoužitých léků.

Kontrola použitelnosti léků v domácnosti

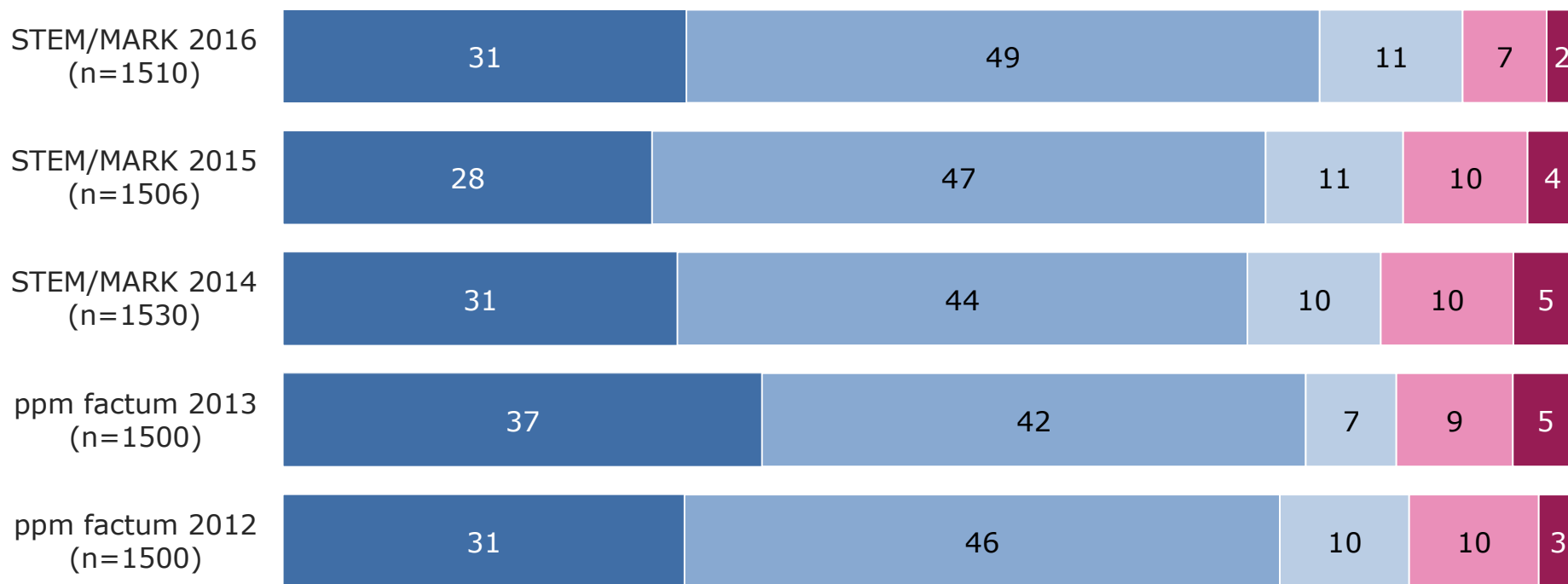
DŮVODY NEPOUŽÍVÁNÍ LÉKŮ

- **Nepoužitá léčiva mají lidé doma nejčastěji proto, že jim doma zbyla po změně léčby (52 %), případně je mají doma do zásoby (33%).** Léky do zásoby vlastní častěji ženy (36 %) a mladí lidé do 29 let (49 %). **Dalšími důvody přítomnosti nevyužívaných léků v domácnosti je prošlá doba použitelnosti (17 %) a nežádoucí účinky, které se při léčbě objevily a proto byl lék vysazen (16 %).**
- V porovnání s předchozími roky nedošlo k žádným významným změnám.

Pravidelně nebo aspoň čas od času kontroluje stav a dobu použitelnosti léků 80 % domácností

6. Kontrolujete stav a dobu použitelnosti léků, které máte doma? časové srovnání 2012–2016

- Ano, pravidelně
- Pouze výjimečně
- Léky nikdy nekontroluji
- Ano, čas od času
- Pouze u těch, které bych právě chtěl/a použít

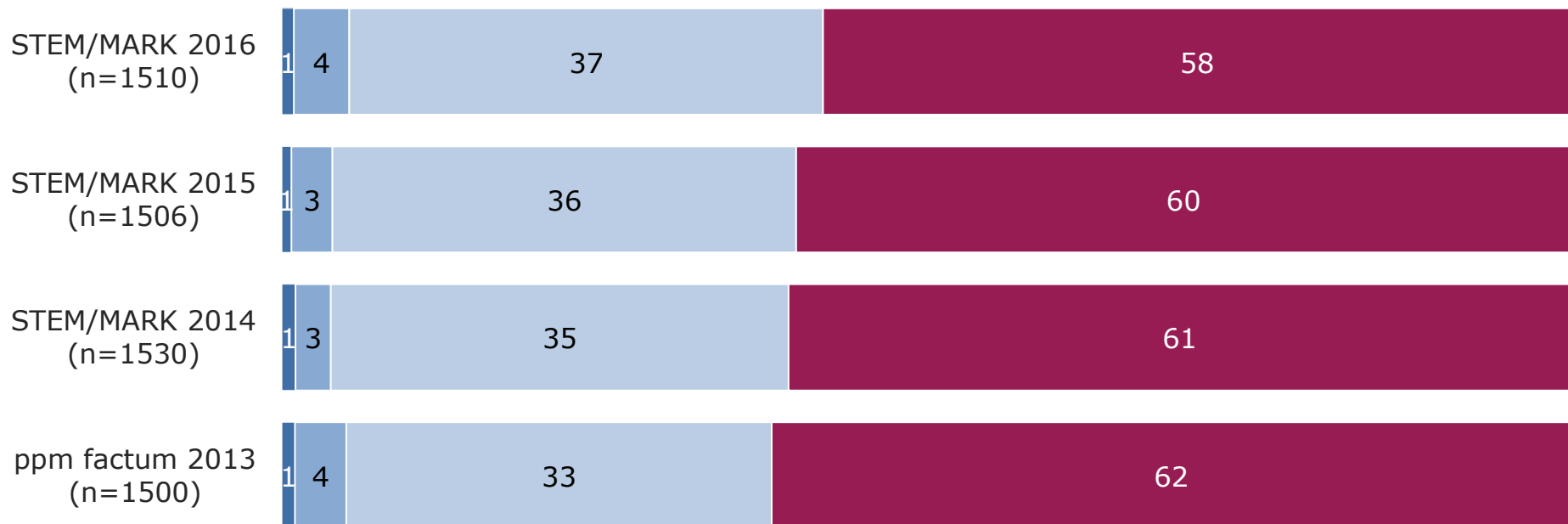

ZÁKLAD: Všichni respondenti [údaje v grafu v %]

Podíl respondentů, kteří mají doma nikdy nepoužité léky se mírně zvyšuje

7. Máte doma léky, které jste nikdy nepoužili? časové srovnání 2013–2016

- Ano, většinu
- Ano, poměrně mnoho
- Ano, některé léky jsem nikdy nepoužil/a
- Ne, doma mám pouze ty léky, které pravidelně nebo občas užívám

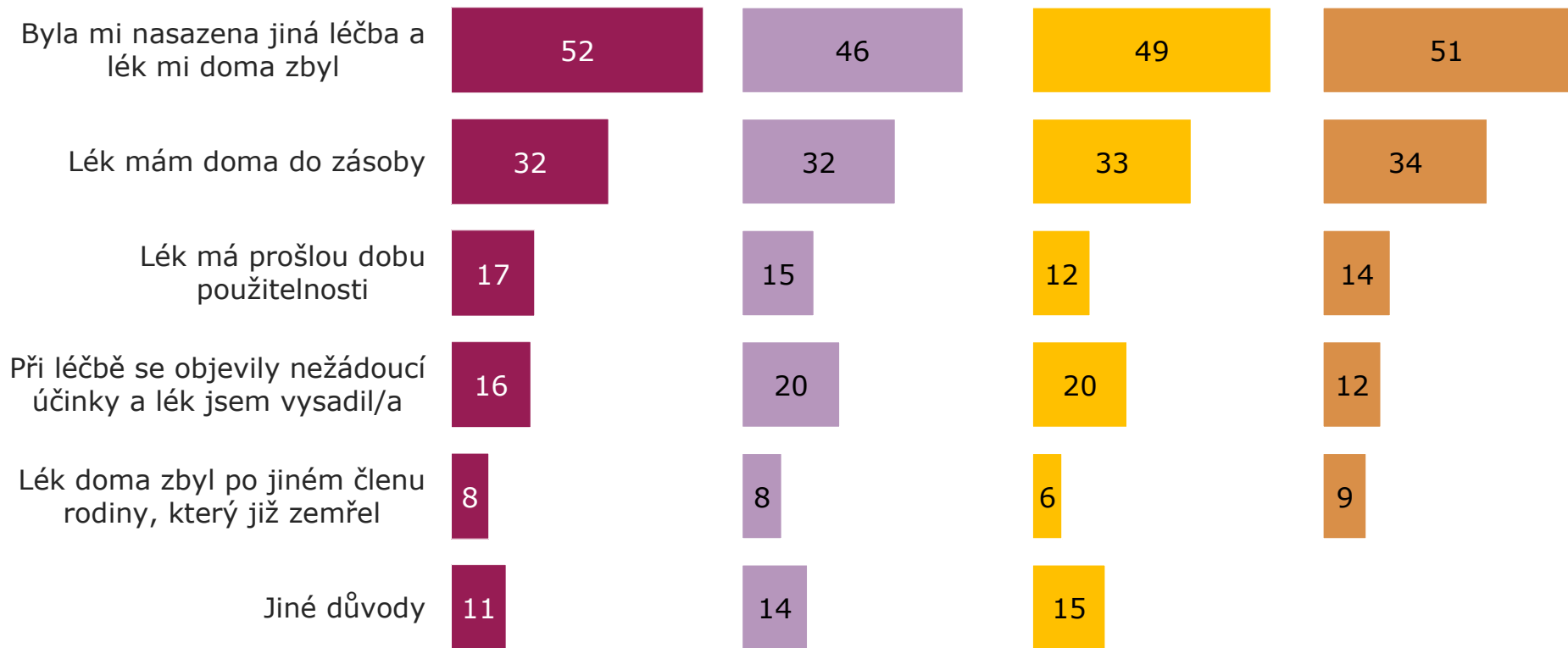

ZÁKLAD: Všichni respondenti [údaje v grafu v %]

Změna léčby je nejčastějším důvodem pro nepoužívání léku

8. Z jakého důvodu máte doma léky, které nepoužíváte? časové srovnání 2013–2016

■ STEM/MARK 2016 (n=634) ■ STEM/MARK 2015 (n=601) ■ STEM/MARK 2014 (n=602) ■ ppm factum 2013 (n=569)

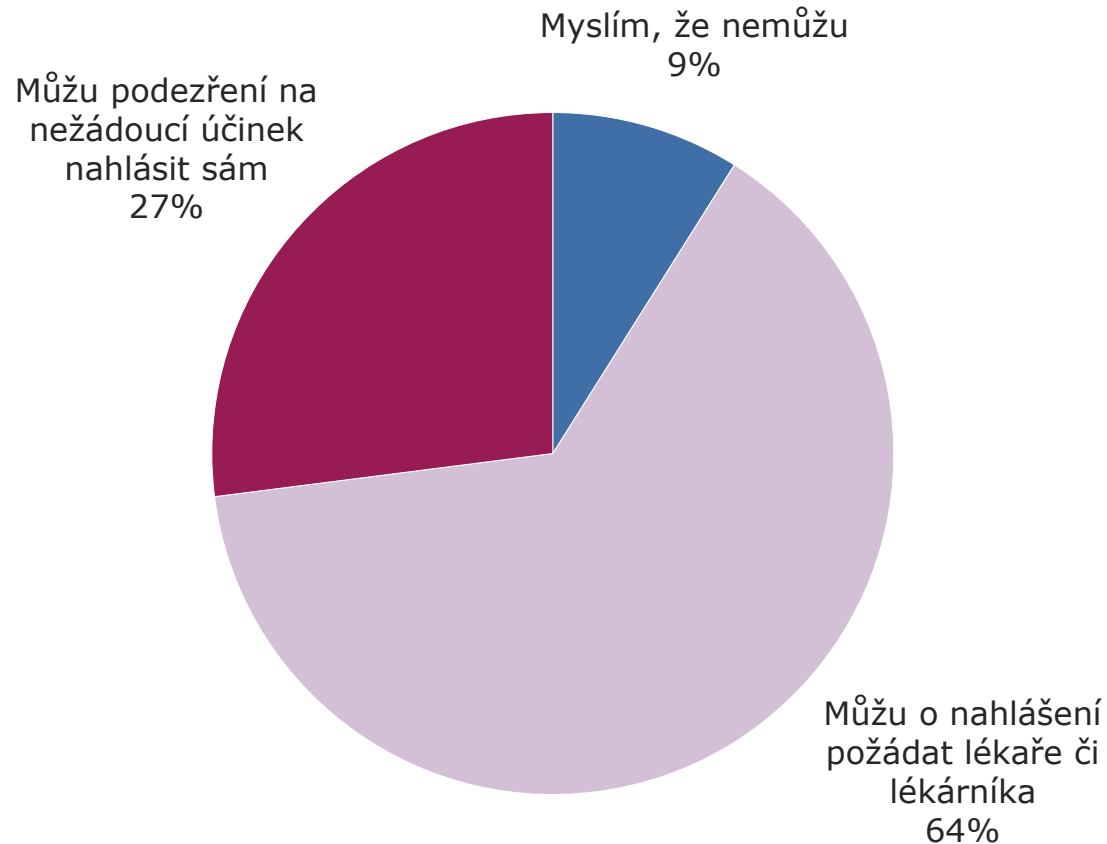
ZÁKLAD: Respondenti, kteří mají doma léky, které nikdy nepoužili [údaje v grafu v %]

Zkušenosti s nežádoucími účinky a jejich hlášení

- **Téměř dvě třetiny oslovených se domnívají, že o nahlášení podezření na nežádoucí účinek mohou požádat lékaře či lékárníka.** Častěji to uvádí starší lidé ve věkové kategorii nad 60 let (80 %) a lidé s nižším vzděláním (68 %). **27 % lidí si myslí, že podezření na nežádoucí účinek můžou nahlásit sami,** a to zejména lidé ve věku 45–59 let (31 %) a vysokoškoláci (41 %). **Podle ostatních (9 %) pacient nežádoucí účinek nemůže nikde nahlásit** (mezi mladými do 29 let si to myslí 13 %).
- **S podezřením na nežádoucí účinek užívaného léku se 62 % respondentů dosud nikdy neseťkalo. Čtvrtina oslovených mělo podezření na nežádoucí účinek jednou, 13 % osob několikrát.** Muži častěji odpovídali, že se s nežádoucím účinkem zatím neseťkali (68 %), naopak ženy častěji deklarovaly jak jednu (28 %), tak i vícečetnou zkušenost (16 %).
- Respondenti, kteří alespoň jednou měli podezření na nežádoucí účinek, svou zkušenost ve většině případů sdělili lékaři. **Danou situaci lékař řešil se 43 % lidí a pravděpodobně ji i nahlásil Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv. Naopak 40 % lidí se setkalo s tím, že lékař to dále neřešil. Podezření na nežádoucí účinek lékaři nenahlásilo 16 % osob,** častěji mladí do 29 let (31 %).

2/3 respondentů se domnívají, že o nahlášení nežádoucího účinku mohou požádat lékaře či lékárníka

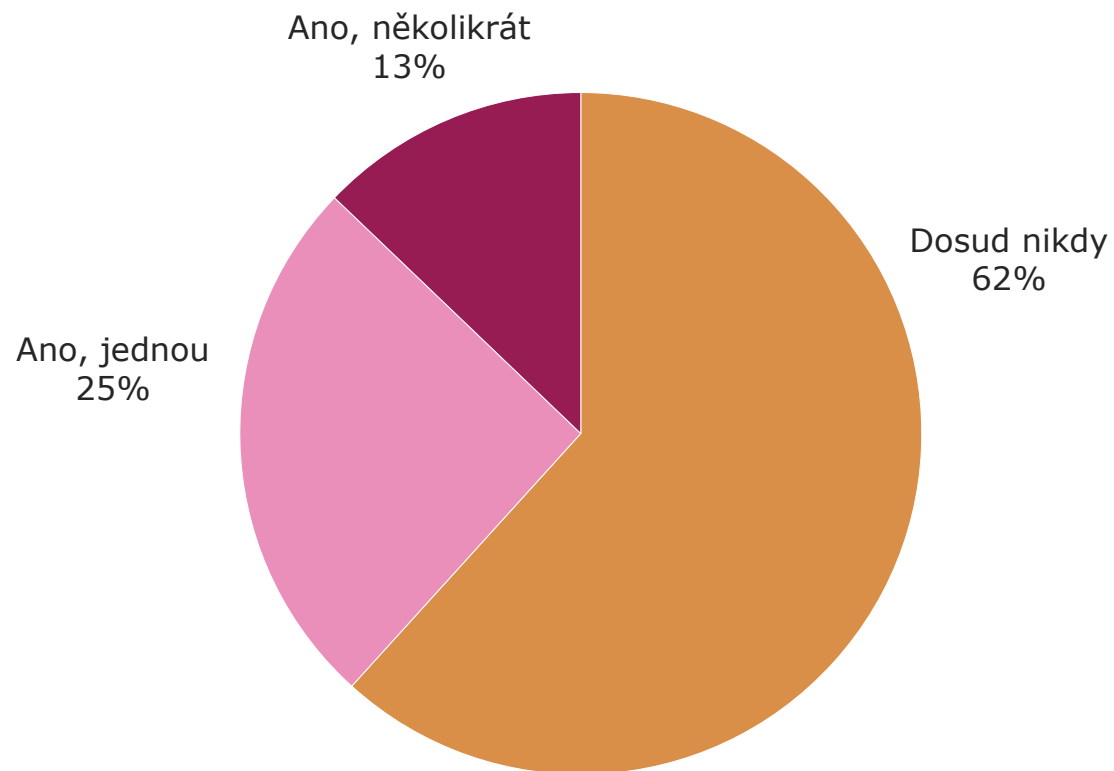
9. Pokud se u Vás objeví podezření na nežádoucí účinek léku, myslíte si, že jej jako pacient můžete někam nahlásit?

ZÁKLAD: Všichni respondenti, n=1510

Většina lidí se s nežádoucím účinkem léku dosud nesešla

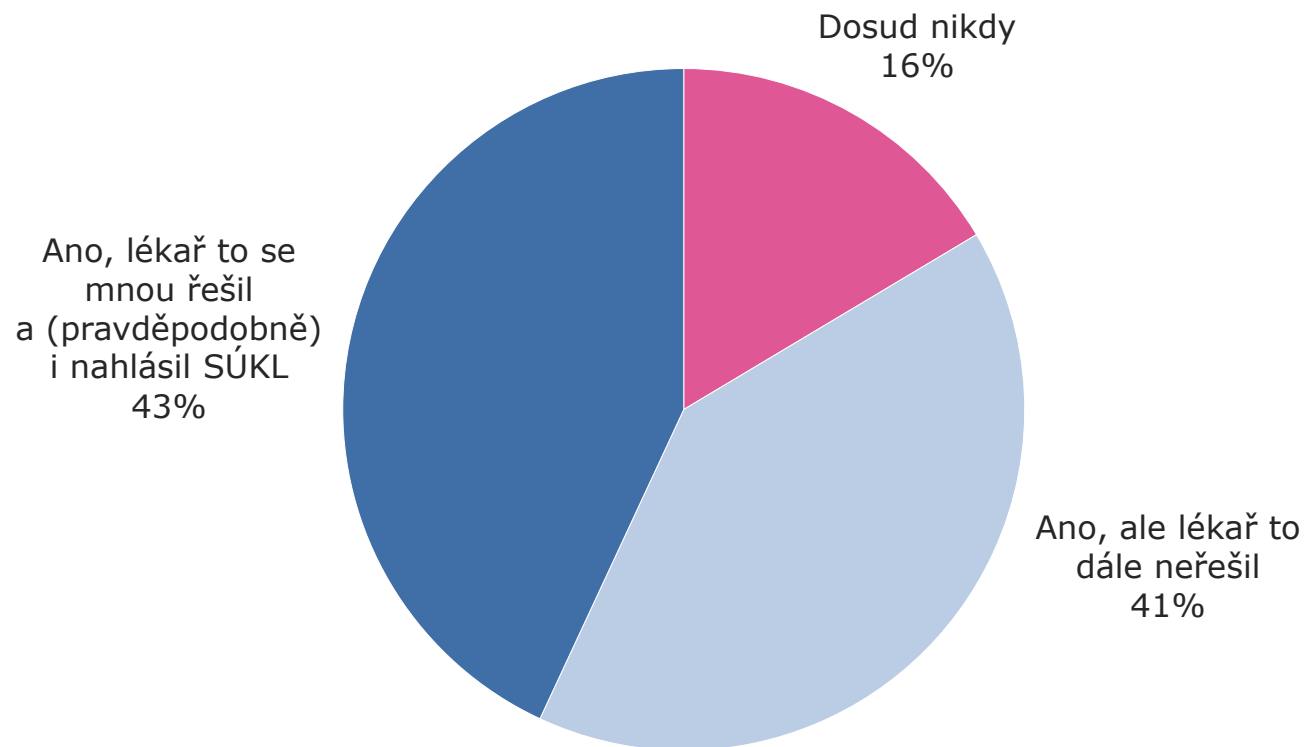
10. Měl/a jste někdy podezření na nežádoucí účinek léku, který jste užíval/a?

ZÁKLAD: Všichni respondenti, n=1510

Podezření na nežádoucí účinek léku lidé většinou lékaři sdělí

11. Sdělil/a jste někdy lékaři své podezření na nežádoucí účinek léku?

ZÁKLAD: Respondenti, kteří měli alespoň jednu podezření na nežádoucí účinek léku, který užívali, n=578

Dotazník

DOTAZNÍK VEŘEJNOST

1. Uvedte, odkud nejčastěji získáváte informace o lécích, které užíváte Vy nebo Vaši blízcí?

Jedna možná odpověď

- a) z příbalového letáku
- b) od ošetřujícího lékaře
- c) od lékárníka
- d) z reklamy v televizi
- e) od příbuzných, známých, kolegů
- f) reklamní materiály jako např. inzertní magazín Lékárna, letáky, informační brožury v lékárnách a čekárnách, reklama v TV
- g) z Internetu
- h) z jiného zdroje

Otázka pouze pro skupinu „Veřejnost 65+“

2. Používáte internet?

- a) ano, používám
- b) ne, nepoužívám (na otázku 5)

3. Nakupujete léčivé přípravky na internetu?

Jedna možná odpověď

- a) ne, nikdy (na otázku 5)
- b) ano, avšak jen výjimečně
- c) ano – přitom si však ověřuji, zda jsou tyto léky nabízeny schválenou „kamennou“ lékárnou
- d) ano – nijak si neověřuji, kdo přesně léky nabízí

4. Jaké přípravky na internetu nejčastěji kupujete?

Jedna možná odpověď

- a) registrované volně prodejné léky, např. na bolest, teplotu či nachlazení (na otázku 5)
- b) vitamíny a doplňky stravy (na otázku 5)
- c) léky na lékařský předpis, např. na hubnutí, léky na uklidnění či na spaní apod. (na otázku 4a a 4b)

4a. Co je důvodem pro váš nákup léků na předpis na internetu?

Jedna možná odpověď

- a) nemusím navštívit lékaře, podstoupit vyšetření atd.
- b) ekonomická výhodnost
- c) jiné – uveďte.....

1

4b. Pokud jste v minulosti na internetu nakoupili a užívali lék na lékařský předpis, objevily se u vás nějaké zdravotní problémy?

Jedna možná odpověď

- a) ne
- b) ano – uveďte prosím, jaké a po jakém léku.....

Otázky pro všechny respondenty

5. Jestliže užíváte Vám neznámý lék, přečtete si příbalový leták, který je vždy součástí balení přípravku?

Jedna možná odpověď

- a) ano, vždycky (na otázku č. 5a)
- b) ano, občas (na otázku č. 5a)
- c) ne, protože textu obvykle nerozumím (na otázku č. 6)
- d) Ne, z jiných důvodů – uveďte..... (na otázku č. 6)

5a. Domníváte se, že důsledně dodržujete doporučení, která jsou uvedena v příbalovém letáku, nebo se při užívání léku řídíte vlastním úsudkem či zkušeností?

Jedna možná odpověď

- a) většinou dodržuji doporučení z příbalového letáku
- b) většinou se řídím vlastním úsudkem a zkušeností
- c) je to různé, záleží na konkrétním léku, který mám předepsaný

6. Kontrolujete stav a dobu použitelnosti léků, které máte doma?

Jedna možná odpověď

- a) ano, pravidelně
- b) ano, čas od času
- c) pouze výjimečně
- d) pouze u těch, které bych právě chtěl/a použít
- e) léky nikdy nekontroluji

7. Máte doma léky, které jste nikdy nepoužili?

Jedna možná odpověď

- a) ano, většinu (na otázku 8)
- b) ano, poměrně mnoho (na otázku 8)
- c) ano, některé léky jsem nikdy nepoužil/a (na otázku 8)
- d) ne, doma mám pouze ty léky, které pravidelně nebo občas užívám (na otázku 9)

2

8. Z jakého důvodu máte doma léky, které nepoužíváte?

Více možných odpovědí

- a) lék mám doma „do zásoby“
- b) byla mi nasazena jiná léčba a lék mi doma zbyl
- c) při léčbě se objevily nežádoucí účinky a lék jsem vysadil/a
- d) lék má prošlou dobu použitelnosti
- e) lék doma zbyl po jiném členu rodiny, který již zemřel
- f) jiné důvody

9. Pokud se u vás objeví podezření na nežádoucí účinek léku, myslíte si, že jej jako pacient můžete někam nahlásit?

Jedna možná odpověď

- a) myslím, že nemůžu
- b) můžu o nahlášení požádat lékaře či lékárníka
- c) můžu podezření na nežádoucí účinek nahlásit sám

10. Měl/a jste někdy podezření na nežádoucí účinek léku, který jste užíval/a?

Jedna možná odpověď

- a) dosud nikdy
- b) ano, jednou (na otázku č. 11)
- c) ano, několikrát (na otázku č. 11)

11. Sděлил/a jste někdy lékaři své podezření na nežádoucí účinek léku?

Jedna možná odpověď

- a) dosud nikdy
- b) ano, ale lékař to dále neřešil
- c) ano, lékař to se mnou řešil a (pravděpodobně) i nahlásil Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv